

આદિવાસી ખેડૂતોને સિંચાઈ માટે વિશિષ્ટ સગવડ

ગુજરાત સરકાર
નર્મદા અને જળસંપત્તિ વિભાગ,
ઠરાવક્રમાંક:ડબલ્યુટીઆર-૧૦૯૫/૨૦-પી
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા.૨૦-૮-૯૬.

આમુખ :-

મુખ્ય મંત્રીશ્રી સાથે આદિવાસીઓના પ્રશ્નોઅંગે તા.૧૬-૭-૯૬ ના રોજમળેલ બેઠકમાં જંગલ વિસ્તારમાં જે સિંચાઈ બંધો બાંધવામાં આવે છે તેના જળાશયમાં ઉપલબ્ધ કુલ જળરાશીના ઉપલબ્ધ કુલ જળાશયોના ૧૫ ટકા જળરાશી આદિવાસીઓ માટે અનામત રાખવા અને આ પાણી આદિવાસીઓને તેમના ખેતર સુધી મફત પહોંચાડવાની માગણી અંગે ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. માનનીય મુખ્ય મંત્રીશ્રીએ આદિવાસી ખેડૂતોને અગ્રતાના ધોરણે નહેર મારફતે મફત પાણી આપવા માટે યોગ્ય અભિગમ વિચારવા અને મુખ્ય સચિવશ્રીની અધ્યક્ષતામાં બેઠક યોજી યોગ્ય નિર્ણય લેવા જણાવેલ.તદ્અનુસાર તા.૩-૬-૯૬ ના રોજ મુખ્ય સચિવશ્રીની અધ્યક્ષતાએ સંબંધિત વિભાગોના સચિવશ્રીઓની એક બેઠક યોજવામાં આવી હતી અને તેમાં આદિવાસીઓને માટે જળાશય/નદી/નાળામાંથી મફત પાણી આપવા માટે વિચારણા કરવામાં આવી હતી. પુર્ણ વિચારણાને અંતે નીચે પ્રમાણે કાર્યવાહી કરવા ઠરાવવામાં આવે છે.

ઠરાવ :

(૧) જળાશયો/નદી/નાળામાંથી આદિવાસીઓને સિંચાઈ માટે જે પાણી પુરુ પાડવામાં આવે છે તે મફત આપવું અને તેનો કોઈપણ જતનો ચાર્જ લેવો નહીં.

પરંતુ જળસંપત્તિ વિભાગ ધ્વારા તૈયાર કરાયેલ/કરાનાર અને જેની જાળવણી અને મરામત વિભાગ ધ્વારા કરવામાં આવે છે/કરાનાર છે. તેવી સિંચાઈ યોજનાની નહેરો ધ્વારા આદિવાસી ખેડૂતોને અપાતા/અપાનાર પાણી માટે લાગુ પડતો નથી. એટલે કે યોજના સરકારી ખર્ચે તૈયાર કરાઈ છે/કરાનાર છે અને જેની મરામત અને જાળવણી સરકાર(જ.સં.વિ) કરે છે/કરાનાર છે, તેવી તમામ સિંચાઈ યોજનાઓમાંથી આદિવાસીઓએ કે અન્ય ઘસમોને અપાતા/અપાનાર પાણીનો ચાર્જ આકારવાનો રહે છે.

(૨) જળાશયો/નદી/નાળામાંથી આદિવાસીઓ તરફથી સિંચાઈ મંડળી બનાવી ચેકડેમ અથવા તો ઉદ્દહન સિંચાઈ યોજનાઓની માગણી આવે ત્યારે તેવી યોજનાઓની મરામત, જાળવણી અને સંચાલનની જવાબદારી તેના ખર્ચે ઉઠાવવા તૈયાર હોય તો, આવી ઉદ્દહન સિંચાઈ યોજનાઓ સરકારના ખર્ચે બનાવી આપવી.

(૩) નર્મદા અને જળસંપત્તિ વિભાગના તા.૨૦-૨-૯૫ ના ઠરાવથી નોટીફાઇડ નદીઓમાંથી ઉદ્દહન સિંચાઈ માટે મોટી-મધ્યમ કદની સિંચાઈ યોજનાઓના નિયત કમાન્ડના ૫ ટકા સુધી મંજુરી આપવા જે મર્યાદા નક્કી કરવામાંઆવી છે તે આદિવાસી ખેડૂતોની માગણીના કેસોમાં રદ ગણવી અને આદિવાસીઓની મંડળીઓની જરૂરીયાત અને માગણી ધ્યાને લઈ આવી મંડળીઓ મરામત જાળવણી અને સંચાલનનો તમામ ખર્ચ ઉઠાવવા તૈયાર હોય તો ખર્ચની મર્યાદા વગર ઉદ્દહન સિંચાઈ યોજનાઓ સરકારી ખર્ચે તૈયાર કરી આપવી અને સિંચાઈ માટે મફત પાણી આપવું.

* આ ઠરાવ મુદ્દા નં.(૧) તેમજ મુદ્દા નં.(૨) અને (૩) અન્વયે તૈયાર થનાર ઉદ્દેશન સિંચાઈ યોજના ધ્વારા લેવામાં આવનાર પાણીમાટે જ લાગુ પડે છે.

આ હુકમો આ વિભાગની સરખાકમાંકની ફાઇલ પર નાણા વિભાગની તા.૯-૭-૯૬ ના રોજમળેલ સંમતિને આધારે કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે.

(આર.એમ.પટેલ)
ખાસ ફરજપરના અધિકારી(સિં.વિ)
નર્મદા અને જળસંપત્તિ વિભાગ.

* મુજબ પરિપત્રમાં તા.૨૯-૩-૯૭ ના સરખાકમાંકના પરિપત્રથી ઉપરોક્ત સુધારા કરવામાં આવ્યા છે.